

ประกาศศูนย์ประเมินและรับรองความรู้ความสามารถตามมาตรฐานวิชาชีพเวชกรรมของแพทยสภา

ที่ 14/2569

เรื่อง การประเมินทักษะหัตถการระดับที่ 1.1 (พบ.1) จำนวน 30 หัตถการ สำหรับผู้ที่ศึกษาในสถาบันการศึกษาในต่างประเทศที่แพทยสภารับรอง

ตามที่แพทยสภาได้ออกประกาศเกณฑ์ความรู้ความสามารถในการประเมินเพื่อรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2567 ลงวันที่ 15 มกราคม 2567 แล้วนั้น โดยส่วนทักษะหัตถการยังคงใช้เกณฑ์ความรู้ความสามารถในการประเมินเพื่อรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2563 ลงวันที่ 25 มีนาคม 2563 ซึ่งกำหนดหัตถการระดับที่ 1.1 (พบ.1) มีจำนวน 30 หัตถการ ซึ่งสถาบันผลิตแพทย์ต้องสอนและประเมินนิสิตนักศึกษาแพทย์จนทำให้เชื่อมั่นได้ว่านิสิตนักศึกษาทุกคนสามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเอง วินิจฉัย และดูแลบำบัดภาวะแทรกซ้อนได้ ครบ จึงกำหนดแนวทางไว้ ดังนี้

1. ยกเลิกประกาศศูนย์ประเมินและรับรองความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมที่ 4/2562 ลงวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2562 เรื่อง การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการประเมินทักษะทางคลินิก ประเภทข้อสอบ Objective Structured Clinical Examination (OSCE) เฉพาะข้อ 3.2, 3.2.1 และ 3.2.2 และให้ใช้ประกาศฉบับนี้แทน

2. การประเมินทักษะหัตถการ (Manual skills) มีแนวทางในการประเมิน ดังนี้

2.1 การประเมินทักษะหัตถการ 30 หัตถการ ผู้เข้ารับการประเมินสามารถนำผลการประเมินทักษะหัตถการ (Manual Skills) จำนวน 30 หัตถการ ในระหว่างที่ศึกษาในสถาบันการศึกษาในต่างประเทศมาใช้ได้ ไม่ว่าผลการประเมินดังกล่าวจะครบถ้วนทุกหัตถการหรือไม่ก็ตาม แต่หากผลการประเมินทักษะหัตถการไม่ครบหรือไม่มีผลการประเมินดังกล่าว จะต้องเข้ารับการประเมินในช่วงเวลาของการฝึกปฏิบัติงานหลังปริญญาในฐานะแพทย์ฝึกหัดในสถาบันการแพทย์ในประเทศไทยที่แพทยสภารับรอง อาจจะประเมินโดยใช้ simulation-based assessment หรือ OSCE หรือ workplace-based assessment ได้ โดยบางหัตถการให้ผู้ประเมินเป็นอาจารย์แพทย์ หรือแพทย์ใช้ทุน ชั้นปีที่ 3 ขึ้นไป หรือแพทย์ประจำบ้านชั้นปีที่ 3 ขึ้นไป หรือแพทย์ประจำบ้านต่อยอด ได้ตามรายละเอียดในท้ายประกาศนี้ ผู้รับการประเมินต้องมีผลการประเมินในข้อ 2.1 ผ่านทุกหัตถการก่อนเข้ารับการประเมินในข้อ 2.2

2.2 การประเมินทักษะหัตถการ 15 หัตถการโดยการสุ่ม โดยสถาบันการศึกษาที่ได้รับการรับรองจาก ครว. ขณะที่แพทย์ฝึกหัดอยู่ระหว่างการฝึกปฏิบัติงานหรือเสร็จสิ้นการฝึกปฏิบัติงานหลังปริญญาในฐานะแพทย์ฝึกหัดในสถาบันการแพทย์ในประเทศไทยหรือต่างประเทศที่แพทยสภารับรอง ประกอบด้วย หัตถการสำคัญต่อการช่วยชีวิตในภาวะฉุกเฉิน 3 หัตถการ (ได้แก่ advanced cardiopulmonary resuscitation, endotracheal intubation (adult) และ neonatal resuscitation) และหัตถการอื่น ๆ อีก 12 หัตถการ (โดยสถาบันสุ่มจาก 27 หัตถการที่เหลือ และไม่บอกชนิดของหัตถการที่สุ่มได้ให้ผู้รับการประเมินทราบล่วงหน้าก่อนสอบ) การประเมินใช้รูปแบบ OSCE โดยต้องประเมินทั้ง 15 หัตถการในคราวเดียวกัน และประเมินโดยอาจารย์แพทย์ อาจจะประเมินรวมพร้อมกันทั้งชั้นปีหรือแบ่งเป็นกลุ่มซึ่งในกรณีนี้ต้องสุ่มหัตถการใหม่สำหรับแต่ละกลุ่ม ผู้เข้ารับการประเมินต้องมีผลการประเมินผ่านทุกหัตถการที่ประเมิน หากหัตถการใดไม่ผ่าน สถาบันต้องหาแนวทางการสอนและประเมินซ้ำจนกว่าจะผ่านในหัตถการนั้น ไม่อนุญาตให้สุ่มหัตถการใหม่มาประเมินแทน

3. สถาบันการแพทย์ในประเทศไทยที่มีการฝึกอบรมแพทย์ฝึกหัด ให้ปฏิบัติตามข้อกำหนด ดังนี้

3.1 ดำเนินการตามข้อ 2.1 และ 2.2

3.2 สถาบันต้องแจ้งผลการสอบตามข้อ 2.1 และ 2.2 โดยระบุวัน เดือน ปี ที่ให้การรับรองหรืออนุมัติผลการประเมินส่งให้ ศรว. เพื่อประกอบการยื่นขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผลการประเมินตามข้อ 2.2 มีระยะเวลาในการเก็บไว้ใช้ได้ 3 ปี นับตั้งแต่วันที่สถาบันแจ้งการรับรอง/อนุมัติมาที่ ศรว. เช่นเดียวกับการประเมินขั้นตอนที่ 3/ส่วนที่ 2 ประเภทอื่น ๆ

3.3 ศรว. อาจส่งกรรมการหรือผู้แทนที่คณะกรรมการบริหารฯ ศรว. มอบหมายเข้าร่วมสังเกตการณ์การประเมินตามข้อ 2.2 ณ สถานที่จัดสอบ

4. กำหนดให้เริ่มประเมินทักษะหัตถการ (Manual skills) ตามประกาศฉบับนี้

4.1 ผู้ที่จะเข้าฝึกปฏิบัติงานหลังปริญญาในฐานะแพทย์ฝึกหัดในสถาบันการแพทย์ในประเทศไทยหรือต่างประเทศที่แพทยสภารับรอง ตั้งแต่ พ.ศ. 2569 เป็นต้นไป ให้เข้ารับการประเมินตามข้อ 2.1 และยกเว้นการประเมินในข้อ 2.2 โดยอนุโลมให้เข้ารับการประเมิน 15 หัตถการรูปแบบเดิมใน พ.ศ. 2569 และ พ.ศ. 2570 เมื่อสิ้น พ.ศ. 2570 แล้ว ยังไม่ผ่านการประเมิน 15 หัตถการรูปแบบเดิม หรือผลการประเมินหมดอายุก่อนการยื่นขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม จะต้องเข้ารับการประเมิน 15 หัตถการรูปแบบใหม่ตามข้อ 2.2 ตั้งแต่ พ.ศ. 2571 เป็นต้นไป พร้อมกับการประเมินนิสิตนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 ที่ศึกษาในสถาบันการศึกษาในประเทศไทย

4.2 ผู้ที่อยู่ระหว่างการฝึกปฏิบัติงานหรือเสร็จสิ้นการฝึกปฏิบัติงานหลังปริญญาในฐานะแพทย์ฝึกหัดในสถาบันการแพทย์ในประเทศไทยหรือต่างประเทศที่แพทยสภารับรองแล้ว ให้ยกเว้นการประเมินตามข้อ 2.1 และการประเมินตามข้อ 2.2 โดยอนุโลมให้เข้ารับการประเมิน 15 หัตถการรูปแบบเดิมไปก่อนใน พ.ศ. 2569 และ พ.ศ. 2570 เมื่อสิ้น พ.ศ. 2570 แล้ว ยังไม่ผ่านการประเมิน 15 หัตถการรูปแบบเดิม หรือผลการประเมินหมดอายุก่อนการยื่นขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม จะต้องเข้ารับการประเมินตามข้อ 2.1 และข้อ 2.2 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2571 เป็นต้นไป พร้อมกับการประเมินนิสิตนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 ที่ศึกษาในสถาบันการศึกษาในประเทศไทย

4.3 ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาในต่างประเทศและได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมจากต่างประเทศซึ่งแพทยสภารับรองใบอนุญาตนั้น ถือเป็นผู้มีความสามารถและทักษะด้านหัตถการทางการแพทย์อย่างเพียงพอ ให้ยกเว้นการประเมินตามข้อ 2.1 และอนุโลมให้เข้ารับการประเมิน 15 หัตถการรูปแบบเดิมไปก่อนใน พ.ศ. 2569 และ พ.ศ. 2570 เมื่อสิ้น พ.ศ. 2570 แล้ว ยังไม่ผ่านการประเมิน 15 หัตถการรูปแบบเดิม หรือผลการประเมินหมดอายุก่อนการยื่นขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม จะต้องเข้ารับการประเมินตามข้อ 2.2 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2571 เป็นต้นไป พร้อมกับการประเมินนิสิตนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 6 ที่ศึกษาในสถาบันการศึกษาในประเทศไทย

5. ค่าใช้จ่ายรายบุคคลในการประเมินทักษะหัตถการ (Manual skills) ดังนี้

5.1 การประเมินหัตถการสำคัญต่อการช่วยชีวิตในภาวะฉุกเฉิน 3 หัตถการ

ก) การประเมินครั้งแรก (ครบ 3 หัตถการ) รวม 2,000 บาท

ข) การประเมินซ่อม หัตถการละ 1,000 บาท

5.2 การประเมินหัตถการอื่น ๆ อีก 12 หัตถการ หัตถการละ 500 บาท

6. ในการนี้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดของผู้ที่ได้รับการประเมินทักษะหัตถการ (Manual skills) 15 หัตถการผ่านก่อนกำหนดให้เริ่มประเมินตามประกาศฉบับนี้ สามารถคงสิทธิ์ของผลสอบผ่านดังกล่าวไว้ได้ มีอายุ 3 ปี นับจากวันที่สถาบันผู้จัดสอบอนุมัติผลการประเมิน หากผลการประเมินหมดอายุก่อนการยื่นขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม จะต้องเข้ารับการประเมินตามประกาศฉบับนี้

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ 31 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2569

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์อานุภาพ เลชะกุล)

ผู้อำนวยการศูนย์ประเมินและรับรองความรู้ความสามารถ

ตามมาตรฐานวิชาชีพเวชกรรมของแพทยสภา

รายการประเมินทักษะหัตถการ 30 หัตถการ

ลำดับที่	หัตถการ	ผู้ประเมิน
1	Advanced cardio-pulmonary resuscitation	อาจารย์แพทย์
2	Amniotomy (artificial rupture of membranes at time of delivery)	อาจารย์แพทย์
3	Anterior nasal packing	อาจารย์แพทย์
4	Aspiration of skin, subcutaneous tissue	อาจารย์แพทย์*
5	Capillary puncture	อาจารย์แพทย์*
6	Endotracheal intubation (adult)	อาจารย์แพทย์
7	Episiotomy	อาจารย์แพทย์
8	External splinting	อาจารย์แพทย์
9	FAST ultrasound in trauma	อาจารย์แพทย์
10	First aid management of injured patient	อาจารย์แพทย์
11	Incision and drainage	อาจารย์แพทย์*
12	Injection: intradermal, subcutaneous, intramuscular, intravenous	อาจารย์แพทย์*
13	Intravenous fluid infusion	อาจารย์แพทย์*
14	Intercostal drainage	อาจารย์แพทย์
15	Local infiltration and digital nerve block	อาจารย์แพทย์
16	Lumbar puncture (adult)	อาจารย์แพทย์
17	Nasogastric intubation and related procedures (gastric gavage, lavage)	อาจารย์แพทย์*
18	Neonatal resuscitation	อาจารย์แพทย์
19	Normal labor	อาจารย์แพทย์
20	Pap smear	อาจารย์แพทย์*
21	Radial artery puncture for blood gas analysis	อาจารย์แพทย์*
22	Removal of nail or nail fold	อาจารย์แพทย์
23	Skin traction of limbs	อาจารย์แพทย์
24	Strengthening and stretching exercise	อาจารย์แพทย์*
25	Stump bandaging	อาจารย์แพทย์*
26	Suture	อาจารย์แพทย์*
27	Urethral catheterization	อาจารย์แพทย์*
28	Vaginal packing	อาจารย์แพทย์
29	Venipuncture	อาจารย์แพทย์*
30	Wound dressing	อาจารย์แพทย์*

*ผู้ประเมินอาจเป็นอาจารย์แพทย์ หรือแพทย์ใช้ทุนชั้นปีที่ 3 ขึ้นไป หรือแพทย์ประจำบ้านชั้นปีที่ 3 ขึ้นไป หรือแพทย์ประจำบ้านต่อยอด